ANUNȚURI

• S-a mai născut prunc în obște: **Ciprian**, al treilea copil al pr. Sergiu și al preotesei Gianina de la Secaci. Dumnezeu să-l mântuiască împreună cu toți ai săi!

ȘTIRI

• Miercuri, 24 noiembrie 2021, s-au împlinit **30 de ani de când a fost pusă piatra de temelie a Catedralei Arhiepiscopale din Arad**. Catedrala „Sfânta Treime” din Arad este prima catedrală eparhială construită după anul 1989. Cu această ocazie, au avut loc mai multe manifestări aniversare (slujbe, concerte, vernisaje). (sursa: arhiepiscopiaaradului.ro)

• **Bisericile monument istoric de lemn din zona Maramureșului pot fi vizitate online**. Este vorba despre 110 biserici monument istoric de lemn din cele patru zone etnografice: Maramureș, Lăpuș, Chioar și Codru. Ele sunt disponibile virtual la adresa web: codru.culturamm.ro. (sursa: basilica ro)

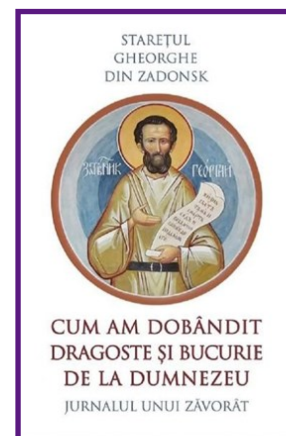
• Săptămâna trecută s-au împlinit **40 de zile de la adormirea blândului și smeritului episcop vicar al Clujului, Vasile Flueiraș.** Dumnezeu să-l așeze cu drepții! (sursa: basilica.ro)

• În Finlanda, **o membră a Parlamentului**, mamă a 5 copii și bunică, **riscă să facă 2 ani de închisoare** pentru că și-a exprimat în public opinia despre homosexualitate, ca fiind un păcat condamnat de Sf. Scriptură. (sursa: orthochristian.com)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Starețul Gheorghe din Zadonsk - *Cum am dobândit dragoste și bucurie de la Dumnezeu. Jurnalul unui zăvorât*

Bucuria păcătoșeniei este iubirea păcatului, iar bucuria deșertăciunii este iubirea lucrurilor vremelnice. Aruncă-o, așadar, cât mai departe de la tine, căci ea e răul, și vei putea atunci să înțelegi ce este binele. Varsă din tine amărăciunea și vei putea să te umpli de desfătare; Duhul Sfânt este bucurie și dragoste. Alungă de la tine duhul diavolului și al lumii acesteia, și vei primi Duhul lui Dumnezeu. Dragostea lui Dumnezeu îți luminează mintea, îți curățește conștiința, îți veselește sufletul și îți arată calea spre Dumnezeu.

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372.
Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

MaxiMina
Foaie ortodoxă pentru suflet

CÂTEVA SFATURI
pentru a da cu folos războiul nevăzut

Cuvânt al Părintelui Arsenie Boca

Cu rugăciunea vei pune sabia în mâna lui Dumnezeu, să bată El pe cel ce se războiește cu tine.

Vrăjmașul se retrage în simțuri. De aici luptă să câștige inima.

Acestea sunt *cele patru reguli ale războiului și victoriei*:

1. În tine să n-ai nicio încredere („Blestemat e omul care se încrede în om” – Ieremia 17, 5). Trebuie să te cunoști bine ca să ajungi aici, aceasta să nu ducă însă la disperare sau la dezertare. În tine – toată deznădejdea, din cauza nimicniciei omenești, dar în Dumnezeu, ca Atotputernic și Tată – toată nădejdea. Semn că neîncrederea în sine este adevărată și nu mincinoasă sau prefăcută, este dacă o ai pe aceasta în locul întâi al simțirii cu mintea. Timiditatea, socotită virtute, este cea mai tainică aroganță. Încercările, căderile, descoperindu-i pe cei care au încredere în sine, miră și îngrozesc. Nu se întâmplă așa cu cel smerit: când acesta cade în vreo

greutate, simte frică și amărăciune, dar nu-i tulburat, mirat sau îngrozit. I se pare normal să-i vină acestea din cauza propriei sale neștiințe sau slăbiciuni. „Fără Mine nu puteți face nimic” (Ioan 15, 5).

2. Toată încrederea să o ai în Dumnezeu.

3. Să te lupți și să te aștepți la lupte.

4. Rugăciunea neîncetată.

Dacă-ți știi **neputința și neștiința, e cea mai bună poziție de luptă.** Urmărește-ți numai o singură zi gândurile și viața ta sufletească și o să-ți dai seama ce slab ești. Această poziție bună se dobândește și crește dacă toate câte le facem, le facem cu gând și dragoste că le facem pentru Dumnezeu – deși smerite și neînsemnate.

Sfinții săptămânii

SF. ATANASIE ZĂVORÂTUL de la Pecerska
(†2 decembrie 1176)

Acesta a avut o viață sfântă. După o vreme, bolind a murit. Iar când a fost să-l îngroape, l-au aflat șezând și plângând. Monahii l-au întrebat cum e în lumea cealaltă. El însă a spus fraților doar atât: ***„Să aveți ascultare către duhovnic, pocăiți-vă în tot ceasul și vă rugați Domnului Iisus Hristos și Preacuratei Lui Maici, ca să vă săvârșiți viața voastră bine.*** *Pentru că aceste trei lucruri sunt mai mari decât toate faptele cele bune. Și dacă cineva va ajunge să săvârșească acestea toate după rânduială, fericit va fi, dar să nu se înalțe cu mintea.”* Acestea zicând, intră în peșteră și, astupându-și ușa după sine, petrecu acolo 12 ani, neieșind nicăieri, încât niciodată nu văzu soarele. Și plângea neîncetat ziua și noaptea, gustând puțină pâine și apă la două zile, iar în toți anii aceia nu grăi nimănui nimic.

Cine nu recunoaşte absoluta necesitate a războiului nevăzut cu sine însuşi, cu egoismul său, nu va scăpa niciodată de el şi de toţi puii săi. Vrăjmaşul îşi pune mare nădejde în vârsta slăbirii noastre şi în ceasul morţii, de aceea trebuie să ne deprindem la lupta continuă, cu toate puterile pe care le avem.

Noi luptăm pentru cauza lui Hristos, sub comanda Sa. Dacă El amână biruinţa noastră până în ultima zi a vieţii noastre, aceasta va fi de cel mai mare folos. Deci, să nu depunem armele în niciun caz.

Ordinea războiului:

Intră în inima ta şi cercetează-o cu de-amănuntul. Vezi ce gânduri găseşti, ce dispoziţii şi porniri o stăpânesc. Ce pasiuni, ce patimi o terorizează. Deschizi lupta cu patima cea mai apropiată şi mai puternică.

Obişnuieşte-te a te aştepta la necazuri, ocări, potrivnicii, rele – ca să nu te sperii nici la cele mai înfricoşate întâmplări. Acestea zdrobesc mândria.

Nu crede vicleanului niciodată nimic. Pentru el n-avem decât crucea. În trup fiind, zi: „Încă n-am scăpat!".

Astfel cunoscând lucrurile, vom scoate din otravă amară miere, din răni sănătate şi din mândrie smerenie.

FERICIRILE (7)

„Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Curăţia inimii înseamnă că numai cele dumnezeieşti pofteşte acel suflet, adică acel suflet începe să devină fiu al lui Dumnezeu. Începe naşterea, adică săvârşirea acelei naşteri de sus, devine fiu al lui Dumnezeu, care vede pe Dumnezeu. Atunci când te naşti, se spune că cel mai dezvoltat simţ este auzul – ascultarea. Ca şi în duhovnicie – ascultarea; este primul simţ. Şi pruncul, fătul aude înainte să se nască glasul tatălui. Fericit acel prunc, dar mai fericit acel tată care este în stare să facă pe prunc să audă lucruri frumoase, că atunci când se naşte pruncul şi-şi vede pentru prima oară tatăl, se bucură, zic cei care mi-au vorbit despre asta; şi se bucură cu bucurie nespusă, fiindcă **recunoaşte pe tatăl după glas**, că i-a auzit glasul şi acum îl cunoaşte în persoană. Îşi vede tatăl. Aşa şi omul pe această treaptă a curăţiei inimii, născându-se, fie şi prin dureri, dar născându-se dintr-ale lumii ăsteia, vede pe Dumnezeul lui, pe Tatăl lui, începe a se desăvârşi această naştere.

Ce începe acum? Începe asemănarea mai desăvârşită cu Hristos. Văzând pe Tatăl şi devenind fii ai lui Dumnezeu, **începem să trăim acea pace dumnezeiască**, aşa cum şi pruncul, când se naşte şi vede pe tatăl, trăieşte o anume împăciuire. Şi omul, cunoscând pe Dumnezeu, şi-a înţeles menirea lui şi a început să atingă această menire, s-o dobândească. Deja simte cum Împărăţia este a lui prin moştenire, prin înfiere, şi trăieşte acea pace pe care el o are în inima lui, răspândind-o ca o bună mireasmă împrejurul lui.

Şi la treapta aceasta a înfierii dumnezeieşti începe omul, ziceam, să se asemene cu Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care pentru dreptatea Lui a fost prigonit.

Păr. Rafail Noica

Cu ciobul minţii mele

Virgil Maxim

Doamne,
m-am apucat să car Lumina Ta
cu ciobul minţii mele
în bojdeuca mea.

Şi... nu ştiu ce-am făcut
fiindcă,
din ziua
şi chiar din ceasu-n care-am început,
i se cojesc pereţii
şi cade toată tencuiala ei de lut !

Doamne,
m-am apucat să car Lumina Ta
cu ciobul minţii mele...
Şi-acum, zidirea mea,

pe Stâlpii-Înţelepciunii o-nnoiesc
şi-aşez Icoana,
Chipu-Împărătesc,
Al Celui-ce-a-făcut,
cu darul Lui,
Din ciobul minţii mele
Tron Ceresc !

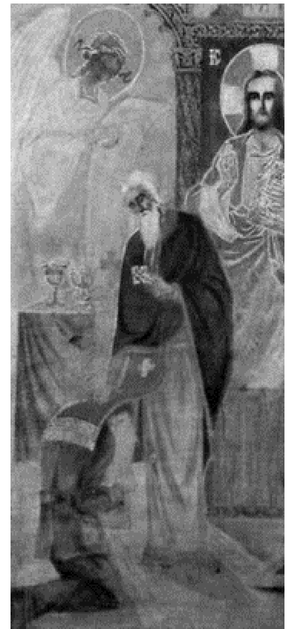
care am câştigat cu noi şi - mai ales - Petre Ţuţea. Nu puţine au fost clipele când **Petre Ţuţea îşi exprima profunda uimire faţă de adevărurile redate de aceste sfinte texte**. Socotesc această perioadă de mare importanţă pentru gândirea creştină a lui Petre Ţuţea.

L-am revăzut pe Nea Petrache după Revoluţie, în anul 1990, când părintele Anania m-a trimis să-l spovedesc şi să-l împărtăşesc. În perioada aceasta a stat cu el, zi şi noapte, Radu Preda. Cartea lui *Jurnal cu Petre Ţuţea* socotesc că este de mare folos pentru cei ce vor să-l cunoască pe marele gânditor creştin şi român Petre Ţuţea. A fost înmormântat la Boteni, purtat pe ultimul lui drum pământean de un car cu boi. Înmormântare simplă, cuviincioasă.

Ca un **mesaj** din partea lui Nea Petrache **pentru tinerii de azi**, pentru generaţia aceasta pe care o socotea *„cea mai potrivită pentru o prefacere fundamentală şi pentru o ieşire în universalitate"*, iată câteva îndemnuri de la el: ***„Mergeţi la biserică, scotociţi bibliotecile, stoarceţi pe câte unul ca mine, dacă aveţi norocul să-l întâlniţi..."***

Minunile din timpul SPOVEDANIEI

O relatare a Mitropolitul Neofit de Morfu despre SF. PORFIRIE KAVSOKALIVITUL

> ***Dacă vrei cu adevărat să-ţi vindeci sufletul şi rădăcinile păcatului, care sunt atribuite uneori unui fel de ereditate, trebuie să găseşti un duhovnic rugător.***

Părintele Porfirie stăruia mult asupra Tainei Spovedaniei. Şi spunea ceva cu adevărat important, ceva despre care noi nu ştiam:

„Omul nu este singurul responsabil pentru păcatele şi căderile sale. Fiecare om a moştenit şi experienţa părinţilor săi. Apoi, datorită părinţilor, în sufletul omului se creează o **dispoziţie**, care lasă urme înlăuntrul său. Dar există o modalitate de a scăpa de acest rău. Dacă părinţii au trăit ceva negativ, omul nu trebuie să poarte această povară pentru tot restul vieţii sale. **Calea de izbăvire este „spovedania generală"**, care se săvârşeşte cu harul lui Dumnezeu. În timpul unor astfel de mărturisiri generale am văzut minuni.

În momentul în care te spovedeşti, harul te cercetează şi te eliberează de toate experienţele rele, de rănile duhovniceşti, de vinovăţii. **Pentru că în timp ce tu le mărturiseşti, duhovnicul se roagă fierbinte înaintea Domnului pentru iertarea ta.** Rugăciunea preoţilor lucrează, chiar şi a celui mai păcătos dintre ei. Dacă vrei cu adevărat să-ţi vindeci sufletul şi rădăcinile păcatului, care sunt atribuite uneori unui fel de ereditate, trebuie să găseşti un duhovnic rugător. Ce mare importanţă are rugăciunea lui în timpul spovedaniei tale! Dacă omul nu se uneşte cu Dumnezeu prin Taina Sf. Spovedanii, sufletul său va avea de înfruntat multe greutăţi."

I-am spus odată Părintelui Porfirie că oamenii mă îndemnau să devin nu doar călugăr, ci şi preot. Dar sunt neîndemânatic, cum să ajung preot? Şi am şi alte probleme. De exemplu, mă enervez uşor, nu am cea mai bună ereditate. Când am rostit acest cuvânt, Părintele m-a prins de mână, deasupra palmei, acolo unde luăm pulsul, şi mi-a zis:

- Să vedem... acesta nu e singurul lucru pe care îl ai.

- Ce mai am?

Şi atunci, timp de o jumătate de oră, a mers dintr-un ascunziş în altul al sufletului meu, descoperindu-mi toate mizeriile, făcute sau moştenite. Iar după această „sfântă psihanaliză", mi-a spus:

- Acesta eşti tu... nici mai bun, nici mai rău. Cu acestea vei lupta până vei muri. Îţi mulţumesc că mi-ai îngăduit să văd ce ai făcut şi ce ai moştenit. Şi acum, când vei pleca, nu le spune celor de afară că m-am „parfumat".

De ce a spus aceasta? Pentru că **în acea jumătate de oră în care am vizitat împreună adâncurile sufletului meu, chilia lui s-a umplut de o mireasmă negrăită**! Iar el mi-a zis:

- Am aici moaştele unor sfinţi şi de fiecare dată când se petrece o mărturisire curată, acestea „se bucură" şi dau mireasmă.

Ascultaţi ce interpretare frumoasă a dat Părintele Porfirie! Şi apoi mi-a zis:

- Dar şi eu sunt fericit, copilul meu, că ai avut curajul să cobori cu mine în adâncurile sufletului tău!

Calendarul mărturisitorilor

PETRE ŢUŢEA

(†3 decembrie 1991)

„De meserie ROMÂN”

Rememorări ale pr.mărturisitor Constantin Voicescu

Mă mişc între Dumnezeu şi neamul din care fac parte. În afară de aceşti termeni, nu văd nimic semnificativ între cer şi pământ.

A rânduit Dumnezeu ca să stau împreună cu dânsul în închisoare şi, după aceea, să-l mărturisesc şi să-l împărtăşesc de câteva ori, ultima dată, cred, în preziua plecării sale.

După instalarea ciumei roşii este anchetat de mai multe ori şi până la urmă arestat în 1956 şi trece prin închisorile de la Malmaison, Ocnele Mari, Jilava, Aiud. Eliberat în 1964. L-am cunoscut personal în închisoare şi am avut şansa să stau cu dânsul de mai multe ori în aceeaşi cameră sau celulă.

Jilava 1959, la Reduit, într-una din camerele mari. Condiţii grele: lipsă de aer, căldură sufocantă, foame, zeamă de coji de cartofi cu nisip, fasole cu pietricele. Cartofi cruzi, seara mâncarea fierbinte, lipsă totală de igienă, hârdăul cu apă, tineta, percheziţiile afară, în ger, dezbrăcaţi. Ventilaţia făcută de ingineri mineri. Pedepsele: „neagra”. Şi totuşi, oamenii rezistau. Preocupări duhovniceşti: învăţarea de rugăciuni, paraclise, acatiste, psalmi, Sfânta Scriptură. Preocupări intelectuale: conferinţe şi discuţii pe diferite teme: filozofie, teologie, economie, istorie.

Nea Petrache excela. Parcă-l văd: înalt, osos, slăbit, cu nişte ochi mari, ca de copil, mişcându-se, cât se putea, în spaţiul dintre priciuri, sau ghemuit turceşte pe un prici, într-un cerc de ascultători care punea întrebări şi la care Nea Petrache răspundea prin adevărate prelegeri. Se organizau şi conferinţe, mai ales după stingere, când vigilenţa caraliilor era mai scăzută. **Universitatea din închisoare!** De fapt, nu aveai voie să vorbeşte tare, să stai grămadă sau să conferenţiezi. Erai obligat să stai la marginea patului sau în picioare. Când erai prins că faci altfel, plăteai cu zile întregi de carceră, de unde să nu mai ieşi. Nea Petrache a făcut multe zile de carceră.

Prin februarie 1960, într-o zi am plecat împotrivă - cu un lot mai mare - la Aiud. Am stat cu Nea Petrache într-o cameră mare, cca. 50 inşi, la „secţie”, în aşteptarea repartizărilor. Ne-am făcut şi un program: dimineaţa, după deschidere şi raport, după curăţenie, dusul tinetei, etc., urma o perioadă de linişte - rugăciune, meditaţii, repetarea celor învăţate oral, în scris pe săpun sau pereţi. Înainte de prânz - un rând de prelegeri, după masă alt rând. Trebuia să vorbim fiecare din domeniul nostru. Bineînţeles că cel care era exploatat la sânge a fost Nea Petrache. Îl mai şi păcăleam, ca să ne treacă rândul. O întrebare - şi Nea Petrache se pornea... Filosofie, istoria filosofiei, istoria culturii, istoria şi câte altele.

Avea o memorie extraordinară. Cita nume şi texte din diferite opere, în traducere sau în limba originară (mai ales germană şi franceză). Să nu se creadă că Nea Petrache ţinea loc de enciclopedii şi dicţionare. Tot ce acumulase în toate domeniile de cultură se topea în creuzetele sale geniale, din care izbucneau, ca nişte fulgere, adevăruri şi sentinţe de o claritate uluitoare.

Cele două coordonate ale gândirii sale erau neamul şi credinţa. Acest „fiu de popă”, al cărui fundament spiritual era acela al unui ţăran din Muscel, spunea despre detenţia noastră: ***„Ni s-a făcut onoarea să suferim şi să murim pentru poporul român”***. Nu putea să nu spună aşa unul care socotea că este „de meserie român”. Tot el spunea că e *„confiscat integral de religia creştină”* şi că ***„nu poţi fi om de cultură în Europa decât creştin”***.

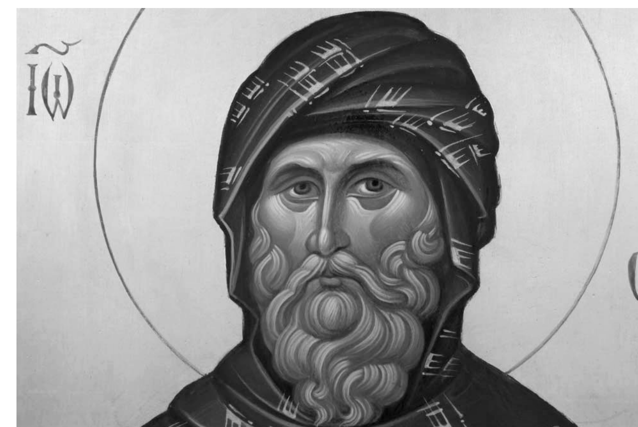
Incitante şi mult gustate de noi erau şi povestirile, amintirile, portretele diferiţilor oameni pe care Nea Petrache îi cunoscuse, oameni politici, scriitori, cântăreţi. Nu mai spun de felul în care vorbea, de acel amestec de vervă şi umor, de jocul ochilor mari şi luminoşi de copil, de gestica şi mimica prin care sublinia adevărurile exprimate plastic - şi care astfel puteau fi uşor înţelese. **La el cuvântul era mai mult decât colorat, era sculptat. Parcă îl pipăiai.** Prefera anumite expresii şi cuvinte pe care le pronunţa într-un mod inconfundabil. De pildă, cuvântul „absolut”: pustnicii sunt nişte personalităţi absolute, aromânul nu este român, este românul absolut. Oricum, **vorba lui Petre Ţuţea captiva.**

Noi, tinerii de atunci, ca să avem folos şi noi şi dânsul, ne-am gândit să ne îmbogăţim cunoştinţele de limba franceză, făcând retroversiuni pe care să ni le corecteze Nea Petrache. Am ales anume textele evanghelice pe care le ştiam pe dinafară. A fost un prilej de cunoaştere şi aprofundare a Sfintei Scripturi, din

Sf. Ioan Damaschin,

TEOLOGUL ICOANELOR

(4 decembrie 749)

Nu ne închinăm materiei, ci celui ce este înfăţişat în icoană.

Sf. Ioan Damaschin s-a născut în jurul anului 675, în cetatea Damascului din Siria, din părinţi credincioşi şi de neam bun. Părţile acelea fuseseră robite de arabi, care aduceau multă răutate închinătorilor lui Hristos. Însă părinţii lui Ioan dobândiseră dar de la Dumnezeu înaintea acelor musulmani. Tatăl său ajunsese înalt dregător şi judecător al cetăţii, făcând el mult bine fraţilor săi de o credinţă.

Crescând pruncul, părinţii se îngrijeau a-l deprinde cu frica de Dumnezeu şi toată virtutea, precum şi cu înţelegerea dumnezeieştilor scripturi, dându-l spre învăţătură unui monah iscusit, cu numele Cosma, cinstit la chip, dar mai cu seamă la suflet, de la care **a deprins** cu bună sporire, în puţină vreme, **toată învăţătura** ce se afla în logică, în filosofie şi aritmetică, în astronomie, în tainele dreptei credinţe, făcându-se strălucit, la fel şi în meşteşugul muzicesc.

Trecând puţini ani, tatăl lui Ioan s-a mutat la Domnul. Atunci califul, chemându-l pe tânărul cel cu bună sporire, a voit a şi-l face sfetnic şi a-l pune în dregătoria cea lăsată de tatăl său, dar el se lepăda, dorind după viaţa cea liniştită, în slujba lui Dumnezeu. În urmă, silit fiind, s-a supus, făcându-se **stăpânitor în cetatea Damascului**, pe la anul 726.

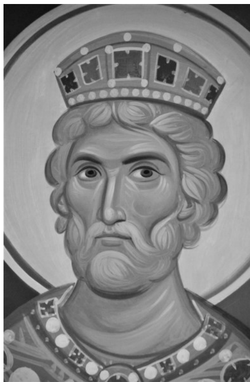
În vremea aceea, împărăţea peste greci Leon Isaurul, ce s-a sculat ca o fiară asupra Bisericii lui Hristos, lepădând sfintele icoane şi cumplit chinuindu-i pe cei dreptcredincioşi. Aflând aceasta, fericitul Ioan **s-a aprins de râvnă pentru buna credinţă**, şi, scoţând sabia cuvântului lui Dumnezeu, a început a tăia dogma cea ereticească, **scriind mai mult cărţi despre cinstirea sfintelor icoane**, cu care întărea pe ortodocşi. Împăratul a căutat a se războina, meşteşugind o epistolă către el ca fiind scrisă de Ioan, în care îl ruga a se milostivi de cetatea Damascului, venind cu armată şi eliberând-o, pe care apoi o trimise califului. Acesta, umplându-se de mânie, a poruncit degrabă să taie mâna cea dreaptă a nevinovatului, spânzurând-o în mijlocul cetăţii. *(Minunea lipirii mâinii tăiate a fost prezentată pe larg în numărul trecut al revistei.)*

După săvârşirea minunii, califul, umilindu-se de nedreapta sa judecată, şi-a cerut iertare, punându-l pe Ioan cel dintâi dintre sfetnicii săi. Însă el s-a rugat să nu-l oprească a urma Domnului cu monahii care s-au lepădat de toate şi au luat jugul Lui.

Întorcându-se slujitorul lui Dumnezeu la casa sa, fără zăbavă împărţi săracilor toată averea, iar el împreună cu fratele său Cosma s-au dus la Ierusalim, şi după ce s-au închinat Sfintelor Locuri, **a venit în Lavra Sfântului Sava** pe la anul 732, rugând pe egumen să-i primească. Acesta, bucurându-se pentru dânsul, l-a dat spre povăţuire unui bătrân simplu cu obiceiul, dar cu multă cunoştinţă şi osârdie, care luându-l în chilia sa, a început a-l învăţa temelia vieţii celei cu fapte bune. La scurt timp, s-a arătat în vis bătrânului Preacurata Săpână a lumii, poruncindu-i să-l lase pe Ioan să-şi deschidă izvorul cel viu al cuvântului celui ziditor, spre a adăpa toată lumea şi **a scrie dogmele dreptei credinţe**, mustrând învăţăturile cele eretice. El porneşte acum o luptă decisivă împotriva duşmanilor icoanelor, continuând alcătuirea celor trei *Cuvântări apologetice contra celor care resping sfintele icoane,* lucrare începută pe vremea când era dregător, în care sintetizează învăţătura Bisericii despre cinstirea sfintelor icoane. Cea mai importantă operă dogmatică a sa este *Izvorul cunoştinţei,* care a rămas manualul clasic de doctină în Biserica Ortodoxă. A scris apoi opere moral-ascetice tratând *Despre cele opt duhuri ale răutăţi, Despre sfintele posturi* şi un manual de morală, *Sfintele paralele*, tratând în paralel despre virtuţi şi vicii. A mai scris 13 *Omilii*, cele mai multe în cinstea praznicelor Maicii Domnului, un *Comentariu amănunţit la Scrisorile Sf. Pavel.* I s-au atribuit şi două scrieri aghiografice: *Viaţa Sf. Mucenic Artemie* şi romanul religios *Viaţa lui Varlaam şi Ioasaf.* Sf. Ioan Damaschin a fost şi un poet insuflat de Dumnezeu. A alcătuit *Canoanele Învierii celor opt glasuri (Octoihul)*, *Antifoanele celor opt glasuri*, *Canonul Paştilor* şi diferite imne la celelalte Praznice Împărăteşti şi ale Maicii Domnului. De asemenea, a scris troparele ce alcătuiesc *Slujba înmormântării*.

Astfel, ajungând întru desăvârşită cuvioşie şi sfinţenie, s-a mutat întru vederea feţei lui Dumnezeu, întru slava cea cerească, moaştele lui cele făcătoare de minuni odihnindu-se în lavra ce i-a fost casă nevoinţelor lui duhovniceşti.

Pr. Ioan Curechian

Pe drumul PSALMILOR (1)

Preot Ștefan

*Credem că va fi de folos să începem un „serial" duhovnicesc , prin care unii să ne reamintim, iar alții să aflăm felul în care ne-au fost tâlcuiți câțiva psalmi de către **părintele Ștefan**, în cadrul catehezelor de acum câțiva ani. Lucrarea înțelegerii Psaltirii (pe care o citim zilnic) și a fiecărui psalm în parte este un lucru anevoios, uneori chiar smintitor, dacă se face de unul singur. Ca atare avem nevoie să primim o direcție de înțelegere. Aceste tâlcuiri poate nu vor însemna o oprire la fiecare verset, ci un început de osteneală pe care noi suntem îndemnați să o facem.*

Psalmul 1

Suntem în vremurile în care se împlinesc cu prisosință cuvintele Proorocului Amos care spune: *„Iată vin zile, zice Domnul Dumnezeu, în care voi trimite foamete pe pământ, nu foamete de pâine și nu sete de apă, ci de auzit cuvintele Domnului"* (Amos 8, 11). Trebuie să vă spun că Sfinții Părinți au tâlcuit cuvântul lui Dumnezeu pe înțelesul creștinilor, iar Părintele Arsenie este cel care tâlcuiește pentru noi spre hrană. Deci avându-i pe aceștia ca reper, să începem acest drum anevoios, dar minunat al înțelegerii cuvântului lui Dumnezeu.

Dumnezeu ne spune mereu ce trebuie să facem ca să fim fericiți, dar ne spune și ce nu am făcut de suntem nefericiți. Iar ca să fim cu Domnul nu trebuie doar să vrem, ci trebuie să și lucrăm, să cugetăm ziua și noaptea în inimă și gândul nostru, la legea lui Dumnezeu.

În cartea Psalmilor găsim și alte Fericiri în afară de cele nouă pe care le știm deja. Psaltirea începe cu: **„Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioșilor și în calea păcătoșilor nu a stat și pe scaunul hulitorilor n-a șezut"**. Pentru a înțelege în profunzime psalmii trebuie să dăm la o parte îmbrăcămintea și topica arhaică a textului. Aceasta înseamnă că pentru a fi fericit trebuie să faci deosebire în viața ta între credință și necredință. Ce face un credincios? Disterne duhurile. El nu judecă, ci are judecată. Disterne ce este drept de ce este nedrept; ce este bun de ce nu este bun; ce este al credinței de ce este al necredinței; cine este credincios și cine e necredincios. Pe oameni îi cunoaștem după roadele lor.

Sfânt și fericit este Dumnezeu, iar cei care-L urmează sunt fericiți și sfinți. **Ca să fii fericit trebuie să deosebești lucrurile**, iar cel credincios este fericit. El are deosebirea duhurilor și vede prin credință, prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, ce este drept și ce este nedrept, ce este bun și ce este rău. Credinciosul știe să aleagă binele. Dacă nu faci aceste deosebiri, cazi în mâna necredincioșilor. În unele texte, în loc de „sfatul" întâlnim „adunarea". Acesta este un termen vechi și nu înseamnă să mergi la sectari, ci este vorba de a face părtășie.

În funcție de credință și de roadele lor, îi putem deosebi pe oameni în credincioși și necredincioși. Aceasta **nu înseamnă că îi judecăm, ci că îi deosebim**, căci dacă nu o facem, ne vom așeza - cu știință sau neștiință - în sfatul necredincioșilor și cu cine te însoțești acela ești. Sunt oameni care nu fumau, dar pentru că s-au adunat cu unii care fumau, au ajuns să fumeze și ei. Trebuie să fii foarte credincios și tare ca să stai între curvari și să nu curvești. Dacă stai în sfatul lor ajungi să ai felul lor de viață.

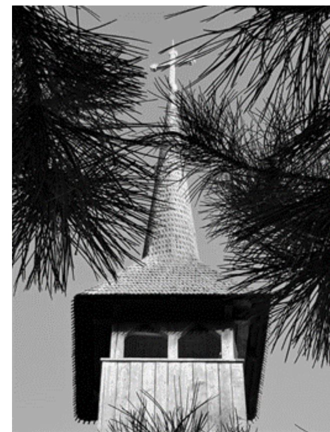
Când psalmistul zice: „fericit bărbatul", se înțelege bărbat și femeie. În vechime, pentru „om", adică bărbat și femeie, se folosea termenul „bărbat", căci din bărbat s-a făcut femeia.

Fericit bărbatul care stă în sfatul credincioșilor, căci cu sfatul te mântuiești, dacă îl iei de la un om duhovnicesc și credincios. Vedem însă că **sfatul necredincioșilor este tot mai tare și ajunge de multe ori până la inima noastră**. Un exemplu de acest fel de sfat este când deschidem televizorul. Alte exemple de sfaturi ale necredincioșilor ar fi: muzica pe care o ascultăm, îmbrăcămintea celor de lângă noi, expresiile triviale, murdare, glumele pe care trebuie să le înghiți căci le spune șeful și mai trebuie să și zâmbești. Însă vine o clipa când trebuie să te rupi de acest bombardament. De aceea călugării reușesc să avanseze mult mai repede duhovnicește, căci ei se rup, se separă, trăind în mănăstire, fug de sfatul necredincioșilor care te cheamă mereu și te stârnesc.

Dacă ne referim la cuvântul „n-a umblat", trebuie să spunem că fiecare om este văzut ca o cale. Viața omului nu este ceva static, ci înseamnă a parcurge Calea Mântuitorului, căci El este Viața. A umbla în sfatul necredincioșilor, adică a face părtășie cu gândul rău, demonic, aceasta este prima treaptă a căderii, după cum ne spune Sfântul Maxim Mărturisitorul. **Calea păcătoșilor înseamnă a te însoți cu ei, cu gândirea lor, cu felul lor de a trăi.**

Trebuie să spunem că sunt trei trepte de părtășie cu lumescul: **„sfatul necredincioșilor"**, care este cel mai dureros; **„calea păcătoșilor"**, care sunt faptele păcătoase și gândurile rele; și **„scaunul hulitorilor"**, adică a fi împotriva lui Dumnezeu. După ce face fapte rele, omul ajunge hulitor de Dumnezeu, de aceea unii ajung să înjure de Dumnezeu. Dacă facem părtășie cu păcatul și apoi renunțăm la el și începem să ducem viață creștinească, păcatul își va cere drepturile, bătând la poarta minții și aducând gândurile de hulă la adresa Maicii Domnului și a Sfinților. Lucrul acesta se întâmplă când te pui la rugăciune. *Rugăciunea inimii este cea care ne scapă de hule*, iar ca să avem liniște, trebuie să o spunem tot timpul.

ERMINIA (explicarea) picturii BISERICUȚEI (1)

În dialog cu Pr. Lucian

Părinte Lucian, *mai mulți frați și-au exprimat dorința de a afla ce anume este reprezentat pe pereții Bisericuței noastre. Vom începe această tâlcuire-ghidare prin arta iconografică a zugrăvirii murale, cu Sfântul Altar. Iar aici vă rugăm să vă referiți mai întâi la imaginea care domină – Maica Domnului cu Pruncul și îngerii din jurul lor.*

Pe bolta centrală a Sfântului Altar, principala scenă reprezentată este cea a **Maicii Domnului – Împărăteasa a toată făptura** (iar în limba greacă: „Platytera tou ouranou"), reprezentând chipul Maicii Domnului pe tron, purtându-L în brațele ei pe Hristos. De-a stânga și de-a dreapta Maicii Domnului sunt reprezentați Sfinții Arhangheli: *Uriil, Minunat, Varahiil, Salatiil, Mihail, Gavriil, Rafail și Gudiil*, care înconjoară tronul „Împărătesei cerului".

Pentru că ați înșiruit numele Arhanghelilor, vă rugăm să ne spuneți câteva lucruri despre reprezentarea lor.

Sfinții Arhangheli Rafail și Gudiil sunt reprezentați pe colțurile laterale ale boltei centrale a Sfântului Altar, purtând în mâini suluri pe care sunt înscrise texte de laudă închinate Maicii Domnului.

Astfel: **Sf. Arhanghel Gudiil** are înscris pe sulul său următorul text:
„Bucură-te, că cele cerești se bucură cu cele pământești;
Bucură-te, că cele pământești dănțuiesc cu cele cerești;
Bucură-te, cea prin care s-a golit iadul;
Bucură-te, ...".

Precizăm câteva lucruri despre Sf. Arh. Gudiil: acest Arhanghel, întâlnit și cu numele Iegudiil sau Evgudiil este cel care Îl slăvește pe Dumnezeu și pe cei care își dau viața pentru El în chip mucenicesc. El închipuie rugăciunea de slăvire. În ebraică, numele său înseamnă „cel care Îl preaslăvește pe Dumnezeu". Numele său ne-a fost păstrat prin Tradiția Bisericii. Vă rugăm să continuați...

Cel de-al doilea **arhanghel**, **Rafail**, poartă și el un sul pe care sunt înscrise următoarele heretisme:
„Bucură-te, Maica Mielului și a Păstorului;
Bucură-te, staulul oilor cuvântătoare...
Bucură-te, gura apostolilor cea fără de tăcere;
Bucură-te, temeiul cel tare al credinței;
Bucură-te, ...".

Sf. Arhanghel Rafail, al cărui nume înseamnă „Dumnezeu este Cel ce vindecă", este amintit în Cartea lui Tobit din Vechiul Testament, unde este prezentat ca îndrumătorul înțelept al dreptului Tobie, în drumul său spre casa lui Raguel, pentru a o lua de soție pe fiica acestuia, Sara, și ca cel care i-a vindecat pe Tobit și pe nora sa. Arhanghelul este cel care spune despre sine: „Eu sunt Rafail, unul din cei șapte sfinți îngeri, care ridică rugăciunile sfinților și le înalță înaintea slavei Celui Sfânt". Sf. Arh. Rafail este ocrotitorul celor căsătoriți.

Revenind la pictură, vă rugăm să ne spuneți de unde sunt luate textele care s-au înscris pe sulurile celor doi Arhangheli?

Textele înscrise în sulurile ce le poartă în mâini arhanghelii Gudiil și Rafail sunt luate din **Imnul Acatist al Buneivestiri al Maicii Domnului.**

Vă rugăm să continuați prezentarea Arhanghelilor.

De-a dreapta și de-a stânga capătului tronului Maicii Domnului sunt reprezentați **Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil**, care arată cu mâna lor către Hristos și Maica Preacurată, la capătul mâinilor fiind reprezentată monograma lui Hristos, cu înscrisul **Alfa și Omega**. Imaginea aceasta iconică desemnează faptul că Maica Domnului Îl poartă în brațele ei pe dumnezeiescul Prunc, Logosul întrupat, Cel ce este „începutul și sfârșitul" întregii creații.

În dreptul chipurilor sfinte există mai multe litere grecești. Care sunt acestea și ce semnifică ele?

Deasupra icoanei Maicii Domnului sunt înscrise inițialele **– MP și ΘU** –, care înseamnă „Mathir Theou", adică Maica Domnului, desemnând atributul de „Născătoare de Dumnezeu". Pruncul sfânt din brațele Maicii Domnului are reprezentate pe aureola Sa literele grecești **„O ΩN"** - „Cel ce este" -, desemnând veșnicia Fiului și coexistența Sa dintru începuturi împreună cu Tatăl, în sânurile Sfintei Treimi. De-a dreapta și de-a stânga capului Pruncului stau înscrise inițialele numelui Său: **„IC" și „XC"**, adică Iisus Hristos, desemnând deopotrivă omenitatea și dumnezeirea Sa, care stau unite într-o singură persoană, așa cum le-a definit hotărârea dogmatică a Sinodului al IV-lea Ecumenic.